

Рішення
спеціалізованої вченої ради ДФ 80
про присудження ступеня доктора філософії

Спеціалізована вчена рада Українського державного університету імені Михайла Драгоманова Міністерства освіти і науки України, м. Київ прийняла рішення про присудження **Васильчуку Григорію В'ячеславовичу** ступеня вищої освіти доктора філософії у галузі знань 01 Освіта / Педагогіка на підставі прилюдного захисту дисертації «Формування культури рухів учениць основної школи з порушеннями постави на уроках фізичної культури» за спеціальністю 014 Середня освіта (фізична культура)

«08» серпня 2024 року, протокол № 1

Васильчук Григорій В'ячеславович народився 22 квітня 1992 р., громадянин України.

У 2017 році закінчив НПУ імені М.П. Драгоманова за спеціальністю «Менеджмент організацій і адміністрування», отримавши кваліфікацію магістр з менеджменту організацій, менеджер –економіст, менеджер у галузі діяльності (управління персоналом).

У 2018 р. закінчив НПУ імені М.П. Драгоманова за спеціальністю 014 Середня освіта (Здоров'я людини), здобувши кваліфікацію: викладач валеології; вчителя основ здоров'я; організатор вихованої роботи та шкільної служби здоров'я; фахівець з фізичної терапії та ерготерапії.

З 2020 року навчається в аспірантурі Українського державного університету імені Михайла Драгоманова за спеціальністю 014 Середня освіта (фізична культура).

Натепер працює в Національному центрі реабілітації та оздоровлення населення, а також за сумісництвом в інклюзивно-ресурсному центрі №10 Шевченківського району м. Києва.

Дисертацію виконано в Українському державному університеті імені Михайла Драгоманова, Міністерство освіти і науки України, м. Київ.

Науковий керівник: Дьоміна Жанна Геннадіївна - кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії та методики фізичного виховання Українського державного університету імені Михайла Драгоманова.

Має 5 статей, з яких одна стаття у міжнародному виданні, що входить до наукометричної бази Web of Science, чотири статті у фахових наукових виданнях України:

1. Liakhova N., Cheng Peng, Kotov S., Afanasiev A., Sirenko V., Vasylchuk H., Samolenko T. (2022). Individual rate of motor activity as a criterion for assessment of students' physical health. *Acta Balneologica*, 3(169), P. 252-257. doi: 10.36740/ABAL202203109. <https://actabalneologica.eu/03-2022/> (*Web of Science*).

2. Васильчук Г.В., Малечко Т.А. Особливості формування культури рухів учениць 5-9 класів на уроках фізичної культури у сучасному освітньому вимірі. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*. 2021. Вип. 8(139). С. 38-41.

3. Васильчук Г.В. Вплив фізичної підготовленості дівчат 11-15 років із порушеннями постави на формування культури рухів. *Гірська школа Українських Карпат*. 2022. Вип. 26. С. 115–118.

4. Васильчук Г.В., Редькіна М.А., Малечко Т.А. Сучасні підходи до формування культури рухів в учениць основної школи з порушеннями постави. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*. 2022. Вип. 3К(147)22. С. 71-74.

5. Васильчук Г.В. Особливості підвищення мотивації до уроків фізичної культури учнів з порушеннями постави. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*. 2023. Вип. 3К(162). с.81-84.

Офіційні опоненти:

Ляхова Інна Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор, Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, професор кафедри фізичного виховання і педагогіки спорту. Дала позитивний відгук із зауваженнями:

1. У першому розділі дисертаційної роботи показано зміст феномену культури рухів, до якого входять постава, хода, пози, жести та міміка, координація рухів, котрі беруть участь в керуванні рухами, впливаючи на їх узгодженість, точність, пластичність, успішність вирішення рухового завдання. Однак, бажано було б представити конкретні визначення культури рухів, що зустрічаються в науково-методичних працях як вітчизняних, так і іноземних вчених.

2. Назву підрозділу 2.2. «Особливості фізичного розвитку та рухової підготовленості школярів 14–15 років з порушенням постави» варто було б більш розширити, додавши до нього відомості про організацію фізичного виховання учнів основної школи і викласти в наступному формулюванні «Особливості організації занять фізичними вправами, фізичного розвитку та рухової підготовленості школярів 14–15 років з порушенням постави», оскільки на початку підрозділу мова йде саме про організацію занять фізичними вправами учениць з дефектами постави.

3. На нашу думку, не зовсім коректним видається ціле число відсотків респондентів (78%, 69%, 39%, 41%) під час опису результатів опитування учителів фізичної культури.

4. В дисертаційній роботі бажано було б показати не тільки взаємозв'язок рухових показників з видами порушень постави, але й вивчити залежність інтегрального показника культури рухів від прояву різних рухових якостей школярок 14- 15 років.

5. У змісті методики автор використовує різні рухливі ігри. На нашу думку, ігровий метод є ефективним у початковій школі. А в середніх класах бажано використовувати різні спортивні ігри, що цілеспрямовано впливають на формування культури рухів школярок 14–15 років з одночасним впливом їх на корекцію порушень постави.

6. У дисертаційній роботі представлено критерії оцінювання рівня розвитку тих рухових якостей, що мають велике значення для формування культури рухів учениць 8-9 класів з порушеннями постави. Однак яким чином це узгоджується із оцінкою навчальних досягнень школярок у процесі фізичного виховання не зовсім зрозуміло. Тому бажано було б показати на прикладі алгоритм контролю успішності учениць основної школи з порушеннями постави на уроках фізичної культури.

7. Дисертаційна робота не позбавлена технічних помилок і стилістичних огріхів.

Чупрун Наталія Федорівна, кандидат педагогічних наук, доцент, Університет Григорія Сковороди у Переяславі, доцент кафедри спортивних дисциплін і туризму. Дала позитивний відгук із зауваженнями:

1. У теоретичній частині роботи висвітлено сучасні базові аспекти проблеми навчання рухів дівчат-підлітків з порушеннями постави, здійснено аналіз феномену культури рухів та інші важливі складові дотичні до теми дослідження. Натомість, аналізу існуючих в теорії фізичного виховання досліджень та методик формування культури рухів, у дисертації приділено замало уваги, один абзац ст. 50.

2. Деформації постави часто погіршуються в підлітковому віці через кілька факторів, включаючи швидкий фізичний ріст, порушення біомеханіки тіла, звички в способі життя, психологічні, неврологічні фактори, гормональні зміни та спадковість. Оскільки, чинники, що спровокували виникнення порушень постави відіграють важливу роль у корекції самих порушень, на нашу думку, було б доцільним приділити більше уваги даному питанню в теоретичному аспекті та під час розробки і впровадження авторської методики.

3. За останніми даними медиків, порушення постави мають 65% учнів основної школи, тому на нашу думку, у педагогічному експерименті доцільніше було б для контрольних груп обрати дівчат-підлітків з аналогічними порушеннями, не з нормальним розвитком постави. Це додатково б підтвердило переваги саме Вашої авторської методики над іншими існуючими.

4. Під час проведення візуальної діагностики дівчат-підлітків із сколіотичними порушеннями постави не були враховані дані аксіального профілю і мобільності деформації. На нашу думку, вони є важливими, оскільки показують динаміку змін ротації тулуба. Вважаємо, що варто було б розширити методи візуальної діагностики загальновідомими діагностичними тестами Adams, Bending-test та ступінь порушення за кутом Cobb.

5. За даними вчених, асиметрія тонусу окремих м'язів зумовлює порушення взаємодії окремих м'язових груп, знижує здатність раціонально узгоджувати рухи при вирішенні рухових завдань, створює передумови для засвоєння неправильних стереотипів рухів, спотворення техніки фізичних вправ, їх якісних характеристик, що проявляються у руховій культурі. Враховуючи вище сказане, вважаємо за доцільне дослідити кореляційний взаємозв'язок між показниками рівня внутрішньо-м'язевої та міжм'язевої координації з інтегральним показником культури рухів.

6. Модель методики навчання культури рухів учениць основної школи з порушеннями постави на уроках фізичної культури містить усі структурні

компоненти. Однак, на нашу думку, було б доречно у розділі 2.3 більш ширше та об'ємніше розкрити питання засобів авторської методики.

7. У дисертаційній роботі не коректно використовується понятійний апарат. Деякі терміни потребують уточнення, зокрема, «набутий сколіоз» і «сколіоз» не є тотожними, та інші.

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради:

1. Тимошенко Олексій Валерійович, доктор педагогічних наук, професор, Український державний університет імені Михайла Драгоманова, професор кафедри теорії та методики фізичного виховання – голова ради.

2. Ареф'єв Валерій Георгійович, доктор педагогічних наук, професор, Український державний університет імені Михайла Драгоманова, професор кафедри теорії та методики фізичного виховання – рецензент.

3. Омельчук Олена Володимирівна, кандидат педагогічних наук, доцент, Український державний університет імені Михайла Драгоманова, доцент кафедри здоров'язбережувальної освіти та фізичної рекреації – рецензент.

4. Ляхова Інна Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор, Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, професор кафедри фізичного виховання і педагогіки спорту – офіційний опонент.

5. Чупрун Наталія Федорівна, кандидат педагогічних наук, доцент, Університет Григорія Сковороди у Переяславі, доцент кафедри спортивних дисциплін і туризму – офіційний опонент.

Результати таємного голосування:

«За» - 5 членів ради,

«Проти» - немає.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує Василючку Григорію В'ячеславовичу ступінь доктора філософії в галузі знань 01 Освіта, Педагогіка за спеціальністю 014 Середня освіта (фізична культура).

Голова спеціалізованої
вченої ради ДФ 80

Рецензент

Рецензент

Опонент

Опонент

[Signature]
О.В. Тимошенко

[Signature]
В.Г. Ареф'єв

[Signature]
О.В. Омельчук

[Signature]
І.М. Ляхова

[Signature]
Н.Ф. Чупрун